

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

DE SCHOONDOCHTER (The Daughter in Law)

Toneelspel in vier bedrijven

door

D.H. Lawrence

vertaling : Peter Verstegen

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2000
Nr.2647

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ZES tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens bvba
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier "aanvraag tot opvoering". Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen; het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) naar Toneelfonds J. Janssens bvba worden gestuurd. Enkele dagen voor de opvoeringen ontvangt u dan van hen de factuur voor te betalen auteursrechten

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

TARIEFCODE A1

© 1998 Toneelfonds J. Janssens/Peter Verstegen

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONEN :

Vrouw Gascoigne

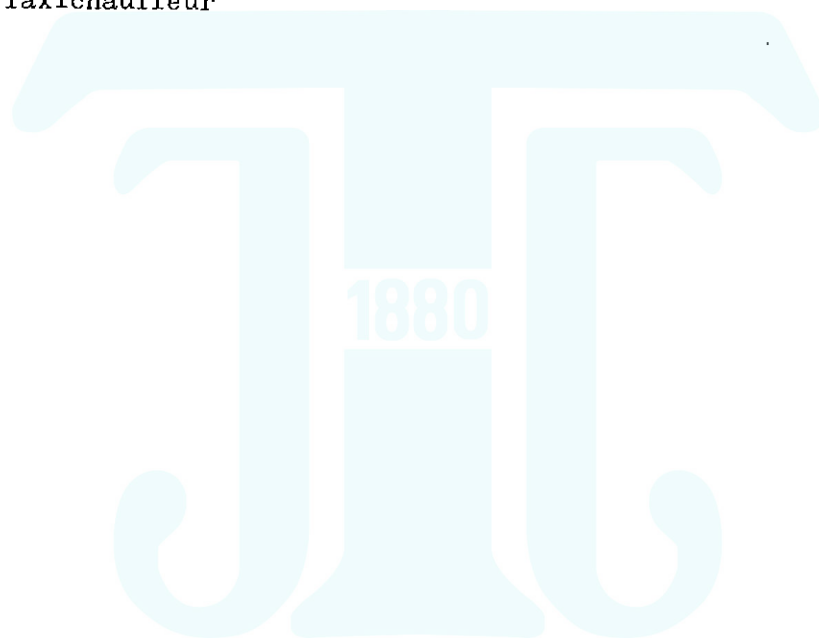
Joe

Luther

Vrouw Purdy

Minnie

Taxichauffeur

EERSTE BEDRIJF

Scène 1

(De keuken van een mijnwerkershuis - niet armoedig. Windsor stoelen, grenenhouten tafel, beschilderd dressoir, sofa met spreid van rood katoen.)

(Tijd: een middag in de winter, ongeveer half drie.)

(Vrouw Gascoigne: een grote, zware vrouw van vijfenzestig met glad, zwart haar dat in het midden gescheiden is.

Een jongeman van ca. zesentwintig, Joe Gascoigne, komt op. Hij is donker van type, knap van uiterlijk, en heeft zijn rechterarm in een mitella. Hij houdt zijn pet op.)

VROUW GASCOIGNE : Ik had gedacht dat je wel eerder thuis was gekomen. Geen honger?

(Joe gaat op de sofa zitten en geeft geen antwoord)

Wou je niks eten.

JOE : (kijkt op)

As je heb wel.

VROUW GASCOIGNE : En as ik niet heb hejjij zeker geen trek? Je hoeft tegen mij geen praatjes te maken, mooie meneer!

(Ze legt een krant op tafel, en zet daar een bord op met zijn eten.)

Waar heb je gezeten?

JOE : Ik ben naar 't kantoor geweest voor me geld.

VROUW GASCOIGNE : Je ben toch al die tijd niet op 't kantoor geweest?

JOE : Ze hebben me meer as 'n uur laten wachten, en nog krijg ik nop.

VROUW GASCOIGNE : Nop zeg je! Waar halen ze 't vandaan? Is 't nog niet erg genoeg dat je 'n ongeluk krijgt. As iemand die z'n arm breekt nog geen eens z'n veertien shilling uitkering krijgt, wie dan wel? Dat zou ik wel 's willen weten!

JOE : Toch krijg ik niks.

VROUW GASCOIGNE : En mag ik vragen waarom?

JOE : (Het duurt even voor hij antwoordt; dan, bokkig:)

Ze zeggen dat 't niet gebeurd is tijdens 't werk.

VROUW GASCOIGNE : Mag ik even weten waar dan wel? Hier bij mij thuis zeker?

JOE : Je praat onzin, moeder.

VROUW GASCOIGNE : Dat moet jij zeggen.

(Ze heeft hem zijn bord gegeven; hij begint te eten met een vork.)

Hé, schik op, maak een beetje plaats.

(Hij schuift op; ze gaat naast hem op de bank zitten en snijdt zijn vlees voor hem.)

Mooi is dat, of ik weer met babies begin.

Prakken en eten met een lepelkje.

(Ze geeft hem een lepel.)

En vertel me nou 's waarom ze jou je centen niet willen geven. Zeker weer zo'n vuile rotstreek van Macintyre.

JOE : Ze zeggen dat 't gebeurd is toen ik een geintje maakte, en niet onder 't werk.

VROUW GASCOIGNE : Welja! En wat zou dat?

JOE : (Hij eet.)
Dat ik nop van ze krijg, da's alles.

VROUW GASCOIGNE : 't Is fraai! En wat heb je gezegd?

JOE : Niks.

VROUW GASCOIGNE : Nee, dat zal wel niet. Je stond daar als een halve gare en zei: dankuwel.

JOE : Nou ja, 't was waar.

VROUW GASCOIGNE : Wat was waar?

JOE : Ik maakte een geintje, en toen gebeurde 't.

VROUW GASCOIGNE : Waarom ging je ze dan om centen vragen?

JOE : 't Gebeurde toch zeker op me werk? En as een man een ongeluk krijgt op z'n werk heb ie toch zeker recht op 'n uitkering?

VROUW GASCOIGNE : En net zeg je dat je een geintje zat te maken.

JOE : Is ook zo.

VROUW GASCOIGNE : Dat ken ik niet meer bijbenen.

- JOE : Wat kan mij dat schelen. Ik dee 'n kunsie met een breekijzer en een pikhamer. Zo zit dat.
- VROUW GASCOIGNE : In de mijn?
- JOE : Bij mij in de gang, met de schaft.
- VROUW GASCOIGNE : De brandie uithangen zeker?
- JOE : Ja.
- VROUW GASCOIGNE : En toen?
- JOE : Toen kreeg ik 'n knal van dat breekijzer tegen me arm.
- VROUW GASCOIGNE : En toen ben je gaan zeggen dat je 'n ongeluk had gehad?
- JOE : Was het dan geen ongeluk? Ik deed 't toch niet expres?
- VROUW GASCOIGNE : 't Was geen mijnongeluk.
- JOE : Wat was het dan? 't Was een ongeluk dat ik kreeg in de mijn, in de gang waar ik werkte.
- VROUW GASCOIGNE : Maar niet terwijl je werkte.
- JOE : Wat zou dat? Het was een mijnongeluk dat ik kreeg in me eigen gang.
- VROUW GASCOIGNE : Maar je zei ze niet hoe het gebeurd was.
- JOE : Ik zei dat er iets op me arm was gevallen, waardoor die brak. Was dat waar of niet?
- VROUW GASCOIGNE : 't Was natuurlijk waar genoeg, me jongen, als ze 't maar geslikt hadden.
- JOE : Ze zouwen 't ook geslikt hebben als Hewett Bettesworth niet zo had doorgezaagd omdat ie weet dat ie zo vroom is dat ie nooit liegt.

(Hij imiteert de ondergrondse opzichter Hewett, en Bettesworth, een voorman:)

"Zeg 's, Bettesworth, dat ongeluk - hoe is dat eigenlijk gebeurd?" "Dat zou ik u niet precies kenne zeggen, meneer, want ik heb 't niet zelf gezien." "Vertel 't me dan maar zo goed als je kan." "Tja, baas, dat weet ik zo niet." "Dat is

JOE
vervolg

: eigenaardig, Bettsworth. Ik moet een rapport hebben. Weet je d'r helemaal niks van, of weet je d'r wel iets van. 't Is in jouw gang gebeurd. Daar ben je verantwoordelijk voor, en ik ben verantwoordelijk voor jou." "Tja baas, wat waar is is waar, dat is zo, of je nou heer of knecht ben. 't Was bij de schaft en hij zat wat te goochelen met een pikhamer en een breekijzer, en dat breekijzer kwam tegen z'n arm." "Zo, en ik dacht dat je niet wist hoe 't gebeurd was!" "Ik zei niet precies - ik heb 't zelf niet zo precies kenne zien."

VROUW GASCOIGNE : Hm.

JOE : Bettsworth zou me nooit verlinkt hebben als Hewitt niet zo'n doordrijver was. Hij zegt: "Weet je, Joseph, toen ie tegen me zei: 'Weet je d'r iets van, van dat ongeluk, of niet?' - toen zeg ik bij me eigen: 'Laat ie nou niet doorvragen, of ik moet 'm alles vertellen.'"

VROUW GASCOIGNE : Hij had 'm een beetje z'n kont moeten likken.

JOE : Dus toen ik vanoggend naar 't kantoor ging komt baas Salmon op me af en zegt: "Hoe is dat ongeluk gebeurd, Joseph?" en ik zeg: "D'r viel wat op me arm." En hij zegt: "D'r viel wat, d'r viel wat! Wat viel er dan, een stuk rots, of kolen?" En ik zeg: "Nou, 't was geen pakkie sigaretten." "Nee," zegt ie, "maar wat was 't wel?" "Een stuk kalksteen," zeg ik. "Gebruik jij kalksteen als breekijzer?" zegt ie. "Ach", zeg ik, "je weet nooit hoe een koe een haas vangt."

VROUW GASCOIGNE : Dat zei je natuurlijk helemaal niet.

(Ze begint een soort pastei te maken.)

JOE : Nee-- maar ik had 't willen zeggen.

VROUW GASCOIGNE : Ik ken dat! Je heb jezelf mooi voor schut gezet. Wanneer denk jij ooit nog 's voorman te worden, als je zo doorgaat. En Luther ook nog altijd maar gewoon koppel.

- JOE : Ik ben net zo lief kompel als voorman. Zolang de mijn vol ratten zit is er geen zak aan om je eigen gang te hebben. En die maatschappij van ons laat je je plunje nog binnenstebuiten keren omdat je anders misschien een snippertje kool mee naar buiten zou nemen.
- VROUW GASCOIGNE : Kan wel zijn, maar 't blijft je broodheer.
- JOE : Voor mij niet. Ik ga naar Australië.
- VROUW GASCOIGNE : Niet zolang ik nog niet in me kist lig.
- JOE : Toch doe ik 't. Of anders trouw ik, als ons Luther.
- VROUW GASCOIGNE : Ja, wat zal je dan goed af zijn. Geweldig!
- JOE : Je weet maar nooit, moeder.
- VROUW GASCOIGNE : Jij weet 't niet, me jongen. Je weet 't pas als 't te laat is. 't Huwelijk is een muizeval, of je nou een man of een vrouw ben. Je zal er gauw je buik van vol hebben.
- JOE : Ach, een volle buik is beter as niks te vreten.
- VROUW GASCOIGNE : En waar is dat lekkere hapje van jou dan wel?
- JOE : Ik zou 't nog niet weten.
- VROUW GASCOIGNE : Nou, hou je mond dan. Je heb jezelf voor vandaag al genoeg in de nesten gewerkt, met je geklets.
- JOE : Zo slecht heb ik 't niet, moeder - een lekkere prak, en bijna op.
- VROUW GASCOIGNE : En je had jezelf ergens anders ook al volgepropt, of niet soms?
- JOE : Om de donder niet!
- VROUW GASCOIGNE : Dus moet ik jou te vreten geven voor tien shilling in de week van de bond?
- JOE : Je hoeft niet, as je niet wil. Trouwens, we gaan toch staken. Vandaag of morgen.
- VROUW GASCOIGNE : Dat zal wel. hoelang hebben jullie nou al weer gewerkt, sinds de vorige keer?

JOE : Zet je schrap, moeder. Over een week staken we.
Hoogstens twee weken.

VROUW GASCOIGNE : Staken is al wat ze kenne, stelletje slampampers dat jullie...

(Ze loopt de bijkeuken in, waardoor ze onverstaaanbaar wordt.)

JOE : (in zichzelf:)
Wat moet ze nou in de bijkeuken als er iemand aan de deur is.

(Hij staat op en loopt naar de deur.)

DE STEM VAN VROUW PURDY:

Is je moeder thuis.

JOE : Die is thuis.

VROUW PURDY : Kan ik 'r spreken?

JOE : (roept:)
Moeder, vrouw Purdy voor je aan de deur.

(Vrouw Gascoigne komt log de keuken doorgelopen, met een druipbak - waarin bij het roosteren afdruijpend vet wordt opgevangen - in haar hand, en blijft staan in de deuropening)

VROUW GASCOIGNE : Goediedag, vrouw Purdy.

VROUW PURDY : Goediedag.

VROUW GASCOIGNE : En? Wat ken ik voor je doen?

(Vrouw Purdy stapt naar voren. Ze is aan de dikke kant, met een rood gezicht. Ze draagt een zwarte cape en een kapot hoedje)

VROUW PURDY : 't Is nogal speciaal.

VROUW GASCOIGNE : (Die opzij gaat.)
O ja?

(Ze lopen alle drie de keuken in. Mevrouw Purdy blijft vlakbij de deur staan.)

VROUW PURDY : (Met een knikje naar Joe)
Hebtie een ongeluk gehad?

VROUW GASCOIGNE : Z'n arm gebroken.

VROUW PURDY : Ach God, wat akelig! Wanneer is 't gebeurd?

VROUW GASCOIGNE : Vandaag voor een week.

- VROUW PURDY : En de mijn?
- VROUW GASCOIGNE : Ja, en een uitkering krijgt ie niet. Zegt dat ie niet aan 't werk was, dat ie geintjes uit-
haalde.
- VROUW PURDY : Tut tut tut! Wel heb ik ooit! Ik zeg je, vrouw
Gascoigne, 't is een wonder dat ze ons nog 't
leven laten, dat ze ons niet de grond in staa-
pen als wormen.
- JOE : Dat zou me een gekrioel geven!
- VROUW PURDY : Heb ik gelijk of niet. Het is toch verskrikke-
lijk. Me man hebben ze de nacht gegeven, 't
vuilste werk voor 21 shilling in de week.
Vijftig jaar heb ie al gewerkt, vijftig jaar
in de mijn en pas tweeënzestig. Zegt dat ie 't
werk beneden niet meer aan kon en nou moet ie
zich afbeulen met de lorry's en as ie thuis-
komt is ie zo kapot dat ie geen hap meer door
z'n keel kan krijgen.
- JOE : 't Zelfde met mijn.
- VROUW PURDY : Ja, maar dat is toch niet te doen. 21 Shilling
in de week.
- VROUW GASCOIGNE : Zo doen ze toch met iedereen. Geen gratis
kolen meer voor de weduwvrouw. En de gewone
arbeider uitgebeend tot 't bot.
- VROUW PURDY : Ik wou dat ze die Fraser aan z'n hielen in een
boom hingen. Ik zou 't 'm laten voelen tot er
alleen nog rauw spek van 'm over was.
- VROUW GASCOIGNE : Hij heb voor elke schacht een nieuwe opzichter
genomen, en allemaal slavendrijvers.
- VROUW PURDY : Zogenaamd om te bezuinigen. Hij zegt: de maats-
chappij is geen liefdadige instelling...
- VROUW GASCOIGNE : Maar zelf pakt ie honderd pond in de maanl.
- VROUW PURDY : Vieze vuile vrijgezel met z'n hakmachines.
- JOE : Maar ze doen 't niet.

VRUW PURDY : Ja, ze zeggen dat ie er tegen heb staan vloeken en tieren as 'n gek. Ik wou dat er 'ns een op hem in ging hakken. Ze zouwen 't best doen as ze hem z'n darmen uit zijn lijf mochten scheuren. Zelfs een stuk ijzer heb zoveel verstand nog wel.

(Ze komt plotseling tot bedaren)

(Een pauze)

VRUW GASCOIGNE : Hoe bevalt 't nou, wonen in Nethergreen?

VRUW PURDY : Ach, 't gaat best. 't Is klein, maar alles bij de hand, en nou me man nog maar 21 shilling..

VRUW GASCOIGNE : Ja, wat wil je dan. In je ben maar met z'n drietjes.

VRUW PURDY : Ja.

(Weer een pauze.)

VRUW GASCOIGNE : Ik hoor dat ze weer gaan staken.

VRUW PURDY : Is 't niet om te huilen? Zorgen, altijd zorgen tot je d'r helemaal ibbel van wordt.

JOE : Je wordt zo afgepeigerd dat je d'r nu en dan 's effe uit moet.

VRUW PURDY : Een moederhart kan net zoveel pijn hebben as jullie mansvolk in je hele karkas.

JOE : Ik ben meer as alleen een karkas.

VRUW PURDY : Dat zal waar wezen.

(Weer een lange pauze)

VRUW GASCOIGNE : En? Allemaal goed gezond?

VRUW PURDY : Oh, niks te klagen -- alleen Bertha.

VRUW GASCOIGNE : Is ze niet goed dan?

VRUW PURDY : Daar kom ik juist voor. Ik heb er niks van geweten tot deze zaterdag, en nooit iets ge merkt. Maar opeens zegt ze me, zo wit as een doek: "Ik ben alle ochtenden misselijk, moeder" en 't was of de bliksem voor me neersloeg. Ik zakte in me stoel en ik hapte naar asem. Terwijl ik er altijd zo groos op ging! Ik lachte altijd maar en zei dat ik dankbaar mocht wezen

- VROUW PURDY : dat me kinders zo goed terecht waren gekomen, vervolg
de jongens en de meiden, en ik zei dat 't kwam omdat ze allemaal op zondag waren gemaakt. Ja, hun vader was te dronken op de zaterdag en doordeweeks te moei. En 't is waar, ze zijn allemaal netjes terechtgekomen, want ik ben altijd naar de kerk blijven gaan. Ja, ik zei 't voor de grap, maar nou heb ik 't op me brood gekregen. Had ik me bek maar gehouden.
- JOE : 't Was toch mijn werk niet, vrouw Purdy? Was 't maar waar.
- VROUW PURDY : En 't is ook niet iets om grappies over te maken, zou ik denken. De jongste en laatste van me kinders, en een lieve meid, want ze is simpel, maar ze heb een goed hart, en hij een getrouwde vent. Dus denk ik bij mezelf: "Laat ik naar z'n moeder gaan, die heb vast meer begrip as dat vrouwtje van 'm - want wat is me dat een kalkmadam.
- VROUW GASCOIGNE : Wat wil je eigenlijk zeggen?
- VROUW PURDY : Wat ik zég - en 't staat zo vast as een huis. Die meid heb - ach, het grijpt me toch zo verschrikkelijk aan dat ik zowat geen lucht meer krijg.
(Ze zucht)
Ik weet 't zeker!
- VROUW GASCOIGNE : Waarom zeg je niet wat je bedoelt?
- VROUW PURDY : Ik heb 't toch zeker gezegd! Die meid van mij is vier maanden heen met 't kind van jouw Luther.
- VROUW GASCOIGNE : Nee, nee, nee! Dat zal ik nooit geloven.
- VROUW PURDY : Ek wou dat 't niet hoefde. Maar ik loop er nou al mee rond vanaf de zaterdag. Ik heb alle botten in 'r lijf willen breken - ik heb gezegd dat ik nog zou staan schreeuwen aan 'r graf - en ik heb gezegd dat ik hem z'n nek zou breken. Maar wat schiet je d'r mee op? Het is er nou eenmaal en 't sal er blijven. En ik sal grootmoeder worden met een hart vol treurigheid en op me ouwe dag moeten slepen met een bastaardskind. 't Is niks om over te huilen en wilselonds.be

- VROUW PURDY : over te lachen, 't is een meid die een kind
vervolg krijgt, en de vent net zes weken getrouwd.
- VROUW GASCOIGNE : Maar ons Luther heb nooit met jouw Bertha ge-
gaan. Hoe kan dat?
- VROUW PURDY : O ja, vrouw Gascoigne - zeker wel heb tie dat.
- JOE : Ja, moeder, hij heb met 'r gegaan. Ze was de
vriendin van Liza Ann Varley die met Jim
Horrocks ging. Dus heb Jim Bertha doorgescho-
ven aan ons Luther. Ik heb genoeg glaasjes met
ze gedronken, met hun vieren in De Ram.
- VROUW GASCOIGNE : Heb ik nooit iets van geweten.
- JOE : Jij weet niet alles, moeder.
- VROUW GASCOIGNE : En maar beter ook.
- JOE : Je wou 't niet anders.
- VROUW GASCOIGNE : Nou, ik weet niet wat we d'r aan moeten doen.
Net getrouwd als ie is.
- VROUW PURDY : 't Is mijn dochter.
- VROUW GASCOIGNE : Hoe oud is ze?
- VROUW PURDY : Ze is drieëntwintig geworden in september.
- VROUW GASCOIGNE : Dan zou je toch denken dat ze beter had moeten
weten.
- VROUW PURDY : En hij dan, vrouw Gascoigne? Gaat trouwen met
die mooie madam as ie net met die meid van mij
is geweest?
- JOE : Maar hij heb er nooit van geweten.
- VROUW PURDY : Hij heb de bloem zien bloeien, al heb ie de
vrucht niet zien komen.
- JOE : Ja, maar -
- VROUW GASCOIGNE : Ja, maar wat?
- JOE : Nou ja, je ken daarop toch niet bedacht zijn -
elke keer dat je je kruit verschiet, dat je 't
zo op je brood krijgt.

- VROUW GASCOIGNE: Ik weet niet wat we moeten doen.
- VROUW PURDY : Ik dacht dat ik maar beter naar jou kon komen.
- JOE : We willen toch niet dat 't rond gaat. En zij kan 't maar beter niet weten, as 't effe kan.
- VROUW GASCOIGNE : Ik zou niet weten waarom.
- VROUW PURDY : Een man die eerst z'n gerief haalt bij de een en dan in ene met zo'n kakmadam trouwt...
- VROUW GASCOIGNE : Een meid die met de mannen in De Ram zit, die kan zelf wel bedenken wat er van komt, vrouw Purdy.
- VROUW PURDY : Misschien, misschien. Maar een man die zoiets doet, hoort te doen zoals het hoort.
- VROUW GASCOIGNE : Maar wat moeten we d'r mee?
- JOE : We moeten 't stil houden, da's 't beste.
- VROUW PURDY : Kijk, ik dacht bij me eigen: "Ik mag een jong stel hun leven d'r niet mee gaan verzoeken, want al is hij de schuld, dan toch is zij de dupe." En al is ze hoog van de toren, ik heb 'r moeder gekend, en een liever mens heb 'r nooit bestaan, en een leuk leven heb ze niet gehad met Jim Hetherington. En denk ik, ze is een wees, en al heb ze geld, ze heb geen ander in de wereld as alleen d'r man. Dus denk ik, waarom moet 't op haar hoofd terecht komen, as 't hem z'n schuld is. Want zo gaat 't toch altijd de mannen halen een streek uit en de vrouwen draaien er voor op. Maar een gemene streek is 't, zoals ie eerst met die arme lange lijsvvan mij heb gedonderjaagd en toen een vrouw met geld heb getrouwd-
- VROUW GASCOIGNE : Een vrouw met geld, acht, 't mocht wat, haar en 'r geld! Wat ze heb, dat houdt ze, neem dat maar van mij aan.
- VROUW PURDY : En gelijk heb ze.
- JOE : Nee, moeder, ze is niet gierig.

VROUW GASCOIGNE : O nee? O nee? Wat is ze dan? Ze wou zoveel voor d'r geld krijgen als ze maar kon. En toen ze merkte dat er niemand aan de markt was behalve ons Luther, toen heb ze gedacht: "Goed, die dan maar."

JOE : Nee, zo was 't niet, moeder. Hij was 't die maar nie wist wat ie wou. Zo van 't ken vriezen, 't ken dooien.

VROUW PURDY : As 't maar doog blijft.

VROUW GASCOIGNE : Wat ken 'n man meer doen as een vrouw vragen? Wanneer heb jij 't ooit zover geschopt?

JOE : Nooit, want ik heb nooit een vrouw gezien bij wie ik "hap" wou zeggen. Maar hif treuzelde en zij -

VROUW GASCOIGNE : Treuzelde? Je hoeft maar een pink uit te steken als een meid je bevalt, en al treuzel je nog zo hard, voor je vijf woorden gezegd heb, heb ze je van onder tot boven ingepakt. Treuzelde! Zij had kapsones, zij wilde wat beters as hem.

JOE : Nee - hij heb nooit een centje lef gehad tegen haar.

VROUW GASCOIGNE : En jij dan? Ben jij zo veel flinker geweest? Je zou haast gaan denken dat je d'r zelf had willen trouwen.

JOE : As ik 't had gewild, dan had ik er geen gras over laten groeien. Dan had ik niet geëmmerd en gezeikt.

VROUW GASCOIGNE : Maar jij wou niet, haar niet en niemand niet.

JOE : Nee, ik wou niet.

VROUW GASCOIGNE : Nee, jij wou niet.

(Een lange pauze. Vrouw Gascoigne richt zich tot vrouw Purdy, deels om zich te verontschuldigen, deels om uitleg te geven.)

Het is zo gegaan, vrouw Purdy. U moet 'r niet over praten, maar u heb recht om 't te horen. Hij vree al naar Minnie Hetherington toen ze nog bij d'r oom woonde, boven "De Koperen Klok." Hij was nog een jóg van tweeëntwintig en zij